

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 9.— „ „ „ 18.— za ves leto . . . 12.— „ „ „ 18.— Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v poštu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulice Molins picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Shod na Opčinah — razpuščen!

Ob nepričakovano mnogobrojni udeležbi otvoril je ob 4. uri popoldne gospod dr. Gustav Gregorin, podpredsednik pol. društva „Edinost“, javni shod na Opčinah v prostorni dvorani gosp. Ivana Goriupa ter nagovoril zbrano občinstvo blizo tako-le:

V imenu političnega društva „Edinost“, katero je sklicalo današnji javni shod na Opčinah, pozdravljam vas čestite zborovalce najsrčneje ter izražam svoje iskreno veselje, da ste se v tako lepem številu odzvali našemu pozivu. Meni je zapala čast, da predsedujem današnjemu zborovanju, ker se nahaja naš društveni predsednik, gospod Mate Mandič, na shodu v Marezigah, dočim je današnjemu shodu na Bazovici predsedoval odbornik gosp. dr. Ribař.

Najprej mi je čast ali dolžnost predstaviti vam kakor zastopnika vlade magistratskega komisarja gospoda Vidusso. (Grobna tišina po vsej dvorani). Osobitim veseljem pa vam predstavljam vašega državnega poslanca gospoda viteza Ivana Nabergoja in bivšega mestnega in deželnega poslanca g. Ivana Goriupa (navdušeni živio-klici!)

Čestiti zborovalci! Znano vam je, da letos sklicuje politično društvo „Edinost“ zaporedoma shode po okolici, na katerih se razpravlja zahteva osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico. Današnji shod je peti v vrsti teh shodov. Prva dva shoda sta bila na Proseku, ali prav za prav smo imeli na Proseku le en shod in pol (Veselost mej zborovalci). Prvi shod na Proseku bil je razpuščen, kakor vam je znano — ne po naši krivdi. Drugi shod vršil se je na Devinsčini v področju c. k. okrajnega glavarstva sezauškega. Ta, drugi shod, kakor naslednji vršili so se vsi mirno in v popolnem redu ter se je povsod sprejela resolucija za osnutje okrajnega glavarstva jednoglasno in navdušenjem. Naši okoličani dokazali so na dose-danjih shodih, da se znajo ponasati kakor resni in trezni možje, kateri znajo, kaj hočejo in katerimi sredstvi to dosežejo. Prepričan sem, da tudi vi,

Openci, ne zaostanete za drugimi okoličani ter da boste istotako trezno, resno in mirno poslušali govore ter da posežete, ako potreba, v razpravo. Prepričan sem tudi, da, ako ne bode od druge strani, gotovo ne bode povoda od vaše strani, da se zgodi kak nemir ali nered na današnjem shodu. Pozdravljam vas še enkrat presrečno ter se vam zahvaljujem še enkrat na obili udeležbi.

Prehajaje na dnevni red prosim najprej gospoda državnega poslanca viteza Nabergoja, da poroča o svojem delovanju v mestnem zboru tržaškem. (Navdušeni klici: živio Nabergoj!)

V tem trenutku ustal je komisar Vidusso ter prosil v italijanskem jeziku za besedo.

Dr. Gregorin: Ne vem gospod komisar, kaj želite, prosim vas, da govorite z nami v slovenskem jeziku.

Vidusso (italijanski): V smislu §. 18. društvenega zakona, pozivam vas gosp. predsednik, da imenujete zapisnikarja ter da mi potem izročite prepis zapisnika.

Dr. Gregorin: Obžalujem gospod komisar, da vas ne razumem ter ponavljam svojo prošnjo, da govorite slovenski. Sicer pa vem, kake dolžnosti imam kakor predsednik shoda ter imenujem iz lastne inicijative g. dr. Ribař-a zapisnikarjem.

Dr. Ribař, oglašivši se za besedo: Že na zjutrajšnjem shodu na Bazovici stavljal je gospod komisar isti zahtev, akoravno je videl, da jaz zapisujem. Ravno tako je videl sedaj gospod komisar, da pišem zapisnik. Jasno je torej, da stavi g. komisar nepotreben svoj zahtevek le zato, da dokaže, da sme govoriti na naših shodih italijanski, a mi da ga moramo poslušati. To pa ni res, nego dolžnost je gosp. komisarja, da nam govori v našem slovenskem jeziku. (Živio-klici.)

Vidusso (italijanski): Pozivam še enkrat gosp. predsednika, da imenuje zapisnikarja, ker drugače bodem primoran razpustiti shod.

Dr. Gregorin (mirno in energično). Ponavljam moram še enkrat, da vas, g. komisar, nisem razumel ter da ne morem vzeti na znanje vaše

izjave. Vaša dolžnost je, da z nami govorite slovenski. (Povzdignjenim glasom): Vi ste danes tukaj zastopnik vlade ter je Vaša dolžnost da se ravirate po intencijah vlade, katera hoče, da se enako postopa z vsemi narodnostmi, da torej govorite nam v našem jeziku. (Gromoviti živio-klici po vsej dvorani).

Vidusso (italijanski): V imenu zakona razpuščam shod ter zankazujem, da se razidete. Ker se občinstvo ni odzvalo takoj temu povelju, poklical je Vidusso žandarmerijo v dvorano, katera se je polagoma spraznila.

Občinstvo pa bilo je razjarjeno takim neopravičenim postopanjem ter je dajalo odduška svoji razburjenosti v različnih klicih.

Ker je nekdo hotel dokazovati gosp. Vidusso da ni bilo povoda razpustu, odrezal se je gospod Vidusso oblastno: Niste li brali, kaj pravi „Piccolo“: Non te ne incaricare! po naše blizo: Ne pihaj, kar te ne peče! (Torej je za Vidussa „Piccolo“ zakonik! Opomba stavčeva.) Predsednik zborovanja pritožil se je takoj brzojavno na ministerskega predsednika radi nezakonitega postopanja Vidussovega. Prihodnjo nedeljo se zopet vidimo na Opčinah in to še v večem številu!

Javni shod v Marezigah

dne 15. novembra 1896.

V nedeljo je bil v Marezigah, občine pomjanske, javni shod, katerega je sklicalo politično društvo „Edinost“.

Na žalost našo se je v nedeljo vreme obrnilo jako na zlo, kajti naletaval je dež skoro ves božji dan. Naravno torej, da so bila pota v pomjanskih hribih popolnoma razorana, blato je sezalo malone do kolen. Bati se je bilo po takem, da bode udeležba pičjeja, nego je bilo pričakovati sicer.

Način, kakor se je vršil shod in udeležba sta nas pa poučila, da ne poznamo vrlih rodoljubov pomjanskih. Shod je bil uprav sijajen na vse strani.

Na višini pred Marezigami je lepa deputacija pričakovala odbornike društva „Edinosti“, prihaja-

Živeči tako nad osemdeset stopnjic nad površjem zemlje, odločili smo po predlogu prijatelja Lovra, da bomo vsako jutro pili čaj, tako, da bode vsaki dan kupal jeden od nas trojice po vrsti. Siromašni Bodul pa je postal, kljub našemu dogovoru, žrtva, naš večni kuhar. Ko je prišla vrsta na-me ali na Lovra, niti ganila se nisva iz postelje, ampak smrčala sva navidezno, dokler ni pokukala v sobo Mačkova brada. Bodul je kupal čaj vedno mrmraje; ko pa je bil gotov, poskočila sva po koncu, smeječa se, da posrkamo svojo čašico. Pri tem je Lovro dokazoval Mačku po vseh pravih logike, da nikdo na svetu ne zna kuhati čaja razun Bodulov. Maček se je otresel zamahnivši z levo roko: „Pojdi, lisjak!“ Medtem je postajal Lovro vedno bolj zamišljen; računaj je, govoril o finančnih operacijah. Nič ni govoril o svoji mladosti, kasno je dohajal domov.

„Čuj“, rekel mi je nekega krasnega popoldne, „pridi na večer na zidovje, da vidiš“.

„Dobro, pridem“.

Zidovi, vijoci se okolo Prage, in nasajeni drevjem in cvetjem, izza katerega se prikazuje tu pa tam paviljon ali kavarna, so prelepo sprehajališče. Z njih moreš gledati v srce Prage, z njih moreš videti vso okolico izven Prage. (Pride še.)

PODLISTEK.

30

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—š

Naši dobri gospodarji so bili nekako negospodarji, to je, v hiši niso bile v redu finance. Mi smo najbolje občutili ta nered na vsakem kosilu, na vsaki večerji. Gospodarja sta redno dobivala od nas mesečno plačo, nikdar nismo ostali dolžni niti novčiča, ali gospod kapelnik je bil velik čudak, sešeno, kar se je tikalo nas. O nas hrvatskih dijakov je vedno mislil ta trebušasti kapelnik, da človek ne živi od samega kruha, ali za-se je pa znal, za naše hrvatske novce, pogoltniti po pet brzolic na večer in spiti po trikrat toliko čaš piva. To se nam je vsakako zdelo krivično. Lovro je jel ostriti pero, jaz sem jel pokušljavati, Žigec pa griziti brke. Kapelnik je prihajal domov navadno pred zoro, in gotovo nikdar trezen. Od njegovega stanovanja so nas delila samo vrata, in tako nam je bila prilika, da smo nejejenkrat čuli burnih dvogovorov med gospodarjem in gospodinjo radi slabega gospodarstva. S prvega smo se smijali tej komediji od srca. Neke noči je razglabljal Lovro od polhovo kapo o nravi

joče v družbi dež. poslanca tega okraja, veleč. g. dekana Kompareta.

Dospevše na višino ob 3. uri popoldne pozdravljali so nas navdušenimi živio-klici člani deputacije. Vsprejem in pozdrav je bil že tu preprisan. Tikom pred vasjo — preveseto iznenadenje: pričakovalo nas je na stotine velilcev od vseh krajev prostrane občine pomjanske. Na zvoniku in okolo Babičeve hiše, kjer se je imel vršiti shod, so vhrale narodne zastave. Ko je množica zazrla svojega priljubljenega zastopnika in odposlanca društva „Edinost“, zaorilo je iz sto in sto grl, da je odmevalo daleč na okolo. V imenu občine nas je pozdravil tu veleč. gosp. župnik Gašperšič, in potem je zbor mraziških fantov — zopet veselo iznenadenje — ubrano zapel „Lepo našo domovino“. In zopet je zaorilo mogočno.

Po kratkem odmoru smo se zbrali v sobani gostilne Babičeve, lepo odlični zastavami in zelenjem. V gostih trumah so prihajali volilci v dvorano. Ista je bila kmalu polna do zadnjega kotička in nadaljnji prisilci so morali stati na hodniku in na — cesti.

Okolo dolge predsedniške mize se je zbrala odlična družba. Lahko rečeno: odlična! Poleg odposlancev društva „Edinost“ so sedeli dež. posl. dekan Kompare, župnika Josip Tomšič in Aleš Gašperšič, kapelana Josip Krančič in Ivan Tiriner, župan pomjanski, gosp. Belič, dočim je veleč. g. župnik iz Trušek, Matevž Rebolj, pismeno doposlal svoje pozdrave, ker ni mogel priti na shod radi slabih potij. Vlado je zastopal namestništveni svetovalec pl. Schaffenhauer Neys.

Predsednik Mandić je otvoril shod nastopno: Častiti zborovalci, dragi občani! V imenu pol. društva „Edinost“, ki je sklicalo današnji shod, vas pozdravljam najprisičneje. Najprej treba, da vam predstavim Vašega deželnega poslanca, veleč. g. dekana Josipa Kompareta. (Vsklikanje po vsej dvorani), potem vam moram predstaviti druge odličnjake došle na ta shod. (Tu je predsednik navel imena dotičnikov in so zborovalci vsacega posebej pozdravljali živio-klici.)

Predragi! Pred 4 leti smo se bili zbrali v Babičih, ko ste bili prvokrat izvolili svoje narodno zastopstvo. Prišli smo takrat, da vam pomagamo se svojim nasvetom glede izvolitve župana. Poznejši dogodki so dokazali, da vam naš nasvet ni škodoval. Danes smo sezvali ta shod na migljaj, došel nam od odlične strani. Došli smo radi, ne glede na slabo vreme. Istotako bodemo radi prihajali tudi v bodoče, ako bodemo videli, da je zloga med vami. Namen današnjemu shodu je dvojen: prvič, da bodete čuli poročilo svojega poslanca o delovanju istega v deželnem zboru za koristi našega naroda sploh in tega okraja še posebe, in potem, da se pogovorimo radi predstoječih občinskih volitev v Pomjanu. Prosim vas, da poslušate pozorno in da se oglašate lepo po redu, ako kdo želi besede.

Sedaj pozivljam g. posl. Kompareta, da izusti svoje poročilo!

Poslednji je govoril nastopno: Čestiti volilci! Ni dolgo temu, kar sem že poročal v tej občini, namreč v Šmarjah. Tam sem vam že povedal, da imamo svoj deželni zastop v Poreču. Avstrija je ustavna država. Ljudstvo si torej samo izbira poslance, kateri potem sklepajo deželne in državne zakone; ljudstvo si na ta način samo daje zakone potom svojih poslancev. V deželnem zboru v Poreču sedé hrvatsko-slovenski in italijanski poslanci. Nas je samo 9, da-si sestavljamo veliko večino v deželi; Italijanov pa je 21, če tudi predstavljajo le manjšino v deželi. Na tem krivičnem razmerju je kriv krivični volilni red. Po tem volilnem redu ima kmet veliko premalo pravice. Že v Šmarjah sem povdarjal, da 500 naših kmetov komaj toliko velja kakor jeden koperski čevljar. To je huda krivica. Po takem volilnem redu sedeva ni lahko priti do večine v deželnem zboru. Znano je in neutajljiva resnica, da ogromna večina prebivalstva v tej pokrajini je kmetijskega stanu, in vendar imajo kmečke občine le 12 zastopnikov. In še ti niso vsi naši, res kmetijski zastopniki, kajti se silo, pritiskom, zvižajo in prevaro so dosegli nasprotniki, da tudi med zastopniki kmečkih občin sedé štirje „signori“. Delovanje v deželnem zboru je torej silno težavno za nas, ker smo v manjšini. Večina ne pozna kmečkih razmer in potreb, kajti

gospoda poznajo kmeta le tedaj, kadar imajo kaj tirjati od njega.

(Pride še.)

Sijajno gmotno stanje slovenskega ljudskošolskega učitelja

na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja. (Govoril na glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji dne 20. avgusta 1896. l. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu.)

(Dalje)

Poznam tovariša v svoji bližini s 500 gl. letne plače, ki ima že veliko časa bolezen v hiši. Kakor skrben oče stori vse, kolikor je sploh v njegovi moči, da bi rešil in ohranil sebi svoje ljubljence. Poslal je večkrat po zdravnika v naš trg, celó v Novo Mesto in tudi v Trebnje; vsi ti kraji so oddaljeni po jedno, tri in štiri ure. V takih slučajih moral je zdravnikom plačevati po 10, 15 in 20 gl. za jeden obisk; potemtakem skoro polovico mesečne plače! Gospoda! in koliko takih vzgledov bi lahko navedli! Zdaj naj pa še kdo poreče, da nismo vredni pomilovanja mi ljudski učitelji.

Mari pa imamo kaj pričakovati od deželnih zborov? Očitno in sveto izjavljam, da za nas ni rešitve niti v Gradcu, niti v Celovcu, niti v Ljubljani, niti v Gorici, niti v Trstu, ne v Poreču! In zakaj ni pričakovati ugodne rešitve od deželnih zborov? Odgovor je jako priprost in kratek: „Zato ne, ker učitelji po deželnih zborih nimajo pravih in odkritosrčnih zagovornikov, ki bi imeli „srce na pravem mestu“, to se pravi, ki bi umeli ceniti učiteljevo delovanje in njegove zasluge za narod.

Kakor sem povdarjal že pred petimi leti, tako ponavljam vnovič danes tukaj, da moramo učitelji zahtevati z vso odločnostjo, da se v vsaki kronovini pri deželnozbornih volitvah jemlje ozir tudi na učiteljski stan. Če že imajo vsi drugi stanovni svoje zastopnike v deželnih zborih, bi bilo torej popolnoma pravično, da bi tudi nas ne prezirali. Pri tolikem številu učiteljstva ima gotovo vsaka dežela več odličnih mož, ki bi častno zastopali naše težnje in potrebe. Naši pravi zastopniki — iz naše vrste možje — bi potem na pravem mestu povedali ostalim poslancem kar v brk, kako se nam godi in kako lahko je shajati s 400 gl. plače! Prepričan sem, da bi se ostali ljudski zastopniki na to nič več ne protivili taki uravnavi naših plač, da bi vsaj zamogli prilično životariti. Pri današnjih razmerah pak ima ljudski učitelj za življenje premalo, za umiranje preveč.

Vem, da se mi bode očitalo, da pretiravam, da vidim vse črno in da so dežele že dosti storile za učiteljstvo itd. itd. Da pa ovrzemo vse take smeje trditve ter prepričamo svoje nasprotnike, da sodimo še vse premilo o svojem „sijajnem gmotnem stanju“, dovolite mi, častita gospoda, da vam tukaj prečitam doslovno dopis, ki ga je priobčila goriška „Soča“ dne 6. marca t. l. v 10. št. z naslovom: „Deželni zbori in učiteljstvo“. Glasi se: „Deželni zbori so se zaključili. Kar so donesli učiteljstvu, je borno malo. Nekaj dobromislečih predlogov, ki so se odobrili tu in tam, ali pa tudi dejali „ad acta“, da so se zazibali v sladke sanje pozabljivosti. Nekateri deželni zbori so podelili velikodušno „milostne milodare“. — 6516 stradalim gališkim učiteljem, od katerih ima komaj 3451 dohodke „poštnega kljuseta“ (400 gl.), dali so 35.000 gl., to je vsakemu učitelju nekaj več kakor pet goldinarjev.

Gorenjeavstrijski učitelji dobili so 7500 gl. podpore; od teh pripada razmeroma jeden krajcar na dan na vsacega učitelja. Več kakor jeden krajcar se tudi beraču ne dá; torej je tudi za učitelja zadosti, mislili so „pobožni“ višjeavstrijski kristijani.

Moravski deželni zbor je podučiteljem podelil male doklade; jednako je solnograški deželni zbor vrgel učiteljstvu nekaj drobtinic — in v Bukovini so določili, da se bode učiteljstvo upokojalo po 35letnem službovanju. To se je zgodilo pa le zbog tega, ker tamkaj stradajoči učitelji rano umirajo in ne dočakajo te zlate dóbe; vsled tega ima ondudaj penzijski zalog — ostanek ali prebitek. — Učiteljicam ženskih ročnih del so na Moravskem in Solnograškem plače nekaj povišali. Tamkaj namreč imajo učiteljice ženskih ročnih del, dočim pri nas na Primorskem (na Kranjskem tudi) morajo

prave učiteljice še posebej učiti ženska ročna dela, akoravno to ni zakonito in se jih sliliti ne more.

Nižjeavstrijski deželni zbor je sklenil, da smejo tudi učitelji prositi za službe, razpisane na dekliških šolah. Razne prošnje učiteljev in podučiteljev je pa odklonil, oziroma položil v pokoj med prašne akte. — Naš — goriški — deželni zbor je sklenil zboljšati učiteljske plače. Za to smo hvaležni svojim poslancem. — Sicer vederemo, kaj bode iz te moke; malo se sicer nadajamo, a upamo, da nekaj bode. — Istrski deželni zbor je odklonil prošnjo učiteljstva za zboljšanje — plač. Kriva je temu italijanska večina, ki je nesramno napadala slov. učiteljstvo ter je zaprečila zboljšanje. — Stori se je dokaj malo za učiteljstvo v tem zasedanju, akoravno je revščina velika!

Poslušajte in strmite! Od 41.804 učiteljskih osob dobivalo je po oficijelnem poročilu „statistične centralne komisije“ — 21.550 — torej več kakor polovica — manj nego 600 gl. plače; ali tukaj so že odračunjene odškodnine za stanarino in druge doklade. Več kakor četrtina vseh učiteljskih osob, namreč 10.132, dobiva manj nego 400 gl., in 1423 učiteljskih osob še ne 200 gl. — Od teh 1423 je 529 stalnih učiteljev, 703 stalnih učiteljic, 24 stalnih podučiteljev in podučiteljic in 107 začasnih podučiteljev in podučiteljic.

(Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 16. novembra 1896.

Državni zbor. Proračunski odsek poslanske zbornice je vsprejel minole sobote proračun ministerstva za deželno brambo. Minister Welsersheimb je naznanil, da se izdeluje nov vojaški kazenski zakon. Zatrdil je tudi, da v vojski ni nikake nasprotnosti do posamičnih narodnosti. Narodno vprašanje je politiško vprašanje, za vojsko pa je službeni jezik le vprašanje umestnosti in potrebe. Na vprašanje radi uporabljanja vojske o volitvah na Ogerskem, je odgovoril minister, da o tem odloča izključno le najvišje vodstvo vojske. Ravno to pa, da se vojaki upotrebljajo tudi izven njih teritorialnega obsežja, dokazuje potrebo velike skupne armade. Kar se dostaje posvečevanja nedelj, je odredilo ministerstvo, da je možtvu načelno dovoljavati ob nedeljah predpoludne potrebni čas za zadoščevanje verskim dolžnostim. Pri dobavah za vojsko se hoče vlada ozirati tudi na male obrtnike in prvotne producente, vendar-le do gotove meje. — Proračunski odsek je vsprejel na to vladno predlogo o pristaniških pristojbinah. Minister za trgovino, baron Glauz, je zagotovil, da je v tej predlogi mnogo olajšav za promet po morju in za trgovinsko mornarico. Vodilna misel je bila, da se olehča promet, in da se zmanjšajo bremena. Sosebno korist bodo imeli plovska na jadra, lokalni promet in perijodiške zveze z inozemstvom. — Na to je pričela razprava o naslovu „pošta in brzovaj“. Minister za trgovino je prijavil, da je že dovršen načrt za preosnovo poštarstva na deželi. Glede poboljšanja plač služabnikom na pošti in brzovaju se že vrše pogajanja z finančnim ministerstvom.

Nemčija mora se razširiti do Adrije! Dunajski dopisnik lista „Breslauer General-Anzeiger“ je imel te dni priliko razgovarjati se z nekim avstrijskim nemško-nacionalnim parlamentarcom o Bismarckovih razkritjih. O tej priliki je došlo krasnih stvari na dan, ki zopet kažejo, kako globoko sega pangermanizem v izvestnih avstrijskih življih. Omenjeni nemško-nacionalni parlamentarac je rekel namreč, da so znana razkritja kneza Bismarcka ženijalen korak: klic do nemške vlade; to da je velikonemški testament velikega državnika Bismarcka, ki je spoznal orlovim očesom svojim, da se Nemčija ne more širiti na zapad, pač pa da mora iskati si zemljá v povsem drugi sméri. — Dopisnik omenjega Vratislavskega lista je vprašal na to rečenega avstrijskega nemško-nacionalnega parlamentarca, je-li veruje, da nameruje Bismarck ostaviti nemškemu narodu kakor testament uresničenje velikonemške ideje?

„To se razume samo po sebi“, je odgovoril parlamentarac. „Bismarck vidi že v naprej vojno med Avstrijo in Rusijo. V tej vojni mora Nemčija ostati strogo nevtralna, da se čuva Francoske. Ta namen je imela pogodba nevtralitete z Rusijo, katere obnovljenje nameruje

Bismarck se svojimi razkritji. Da se v tej vojni Avstrija mora umakniti, to je jasno. A tedaj je prišel čas, da raztegne svoje meje do jadranskega morja.

„A verujete Vi, da bode nemški cesar tiral tako politiko?“

„Jaz mislim, da! Cesar Viljem II. je opetovano izrazil velikonemško misel in tudi v tem slučaju se bode moral udati sili okolščin.“

„Ali mislite, da se utegnejo vsled teh razkritij povsem pretrgati zveze med nemškim cesarjem in Bismarckom?“

„Dvomim. Nasprotno pa mislim, da ta razkritja nemški vladi niso došla nepričakovano. Na vsak način pa se je pokazal zopet Bismarckov dalekosežni pogled; in le velike politiške misli, nikakor pa ne malenkostna politiška čutila, dovela so staro-kancelarja do teh razkritij. Protiruska politika bila bi samomor za Nemčijo.“

Na teh izbruhih nemškounacionalne duše kaže se nam v bengalični luči vsa tista toli proslavljena nemška „lojalnost in zvestoba“. V teh izbruhih je očitno izražena spekulacija na nesrečo, na razpad Avstrije, oni velik načrt za gradnjo nemškega mostu do Adrije preko zdrobljene Avstrije. Avstrija se svojim orožjem naj bi bila torej na razpolago Nemčiji za vse slučaje, dočim bi Nemčija ostala „nevtralna“, ako bi došla Avstrija v stisko. Taka je torej tista vzajemnost med Avstrijo in Nemčijo, katero nazivljajo po diplomatskim žargonu sedanjem: trozveza. To pa treba pripoznati našim avstrijskim pangermanom, da so prav poslušni učenci svojega velikega in železnega mojstra v saksonskem gozdu; moža, kateremu ni le volja železna, ampak tudi — duša.

Mir med Italijo in Abesinijo se je torej vendar sklenil. Dne 26. oktobra je namreč kralj Menelik doposlal brzojavko kralju Umberto, v kateri mu naznauja, da se je podpisala mirovna pogodba. Mi razumemo veselje, ki je zavladalo po Italiji vsled te vesti, ali tega ne razumemo, kako morejo nekateri italijanski listi proslavljati ta dogodek kakor sijajno zmago italijanske diplomacije. Ves svet menda soglašja v tem, da je s to pogodbo za Italijo zaključena le doba — sramota!

Različne vesti.

Shodi minole nedelje. Shoda v Marezigah so se udeležili v imenu pol. društva „Edinost“: predsednik Matko Mandić, tajnik Maks Cotič in členu Fr. Žitko in Kocmur; shoda v Bazovici: II. podpredsednik dr. Otokar Rybař, odbornik Miha Hrvat in člen Miha Kamušćić; shoda na Općinah: I. podpredsednik dr. Gustav Gregorin in II. podpredsednik dr. Rybař.

O shodih v Marezigah in na Općinah poročamo na drugem mestu. O poslednjem shodu na tem mestu še le par besed.

Kakor v Bazovici tako tudi na Općinah je zastopal politično oblast — znani Vidusso in vel se je — čudno tu in tam. Tu in tam je zahteval, da naj se vodi zapisnik o zborovanju, dasi sta predsednika tu in tam že odredila potrebno v tem pogledu. Na Općinah je celó trikrat ponovil to zahtevo, ker predsednik ni hotel reagovati na isto. To pa le zato ne, ker je bila izrečena v italijanskem jeziku. Iz tega je razvidno, da je Vidusso hotel prisiliti, da zbor mora razumeti njegovo italijansćino. Drugega namena ni mogel imeti, kajti, kakor rečeno, predsednik je bil že odredil potrebno, seveda v slovenskem jeziku in ne zmené se za izjave v italijanskem jeziku. Stvari so stale torej tako: da so zborovalci zahtevali, da komisar mora govoriti slovenski, dočim je zahteval komisar, da zborovalci morajo umeti italijanski — ne vemo po kakih zakonih in predpisih. Ne treba praviti torej, da je bila zahteva zborovalcev popolnoma opravičena, Vidussova pa popolnoma — neopravičena.

Vspreh „eneržiji“ Vidussovi je bil seveda jednak v Bazovici in na Općinah, različno pa je bilo postopanje tega komisarja: v Bazovici je vsprejel lepo primerni pouk od gosp. dra. Ribarja, na Općinah pa je razpustil shod. In tako je Vidusso uplel novo cvetko v venec svojih proslulih „vspehov“. Shod na Općinah se bode seveda nadaljeval prihodnjo nedeljo; saj nas nasprotniki uprav silijo do neumornega dela in do odločnosti. — Na shodih v Bazovici in na Općinah je bila udeležba ogromna, kakoršne ne bi bili pričakovali ob toliki agi-

taciji nasprotnikov in ob tolikem beganju. Značilno je, da se je Vidusso pripeljal v Bazovico celo uro pred shodom. Vspreh shoda pa je pokazal, da je veliko preveliko cenil ugled svoje osebe in da ni dosegel, česar je želel najbrže. Poročilo o shodu v Bazovici prinesemo, čm bode dovršeno poročilo o shodu v Marezigah; za danes pridodajemo le: da je gosp. poslanec Ivan vitez Nabergoj krasno govoril, da je vse občinstvo največim zanimanjem poslušalo njegovo poročilo, da so poslušalci drastičnimi in značilnimi vskliki spremljali njegova in drugih govornikov izvajanja, in da so se vse resolucije vsprejele soglasno in ob velikem navdušenju. Takisto se prav gotovo dogodi prihodnjo nedeljo na Općinah.

Mi se radujemo, da se je tudi v okraj, na katerega so se letos vrgli nasprotniki posebno silo, tako vredno in častno pridružili ostali okolici. Vrlim možem bode izrečena najprisrčnejša zahvala na tem njih koraku k zločnosti, ki mora prinesiti dobrega sadu za okolico prej ali slej!

Njegovi ekscelenci grafu Badeniju odposlala se je včeraj z Općin nastopna brzojavka:

„Magistratni komisar Vidusso je takoj začetkoma razpustil današnje zborovanje „Edinosti“, ker je podpisani predsednik pač odredil, da se protokolujejo govori, a je tudi naprosil komisarja, naj izraža svoje želje v slovenskem jeziku. Prosimo, da se za bodočnost odpomore proti takemu nezakonitemu in pravo za shajanja kršćećemu postopanju mestnega organa. Dr. Gregorin.“

Kako dolgo še? Iz okolice nam pišejo: Kakor odmev, ali boljše: posledice shodu „Edinosti“ v Lonjeru vam naznanjam sledeće:

Delavec, ki dela na tlaku pri magistratu, moral je včeraj pobrati svoja kopita in šila. Mož se imenuje **Štefan Pečar**. In je bil že jedenkrat zspodjen z dela.

Drugi slučaj: Anton Grdol, katerega pismo se je bralo na shodu, ima 2 sina. Jeden se je učil vrtnarstva v vrtu Revoltella, drugi pa v javnem vrtu (giardino pubblico). Včeraj sta dobila oba slovo!

Lepe razmere! Torej žrtve svojega prepričanja! Kako dolgo bode trajalo še to nasilje na pravico vsacega človeka, imeti svoje lastno prepričanje? Mar nismo tudi mi ljudje? Kako dolgo še? Upamo, da ne dolgo več? Mera je menda polna.

Slavne u poštneju ravnateljstvu na znanje. Dne 6. t. m. je pisal tukajšnji odvetnik dr. Gregorin dopisnico z naslovom: „Gosp. Anton Kovač, trgovec Sv. Križ, S. Croce, via Nabrežina“. Dopisnica je bila važna, ker je bila v zvezi z reklamacijskim postopanjem za predstojeće volitve. Vzlic dovolj jasnemu naslovu pa je romala ista v Sv. Križ na Vipavskem, a adresat jo je dobil dva dni pozneje, ko je pretekel rok za reklamacije. In g. Kovač je res zamudil rok in take ne bode mogel vršiti svoje državljanske pravice.

To je pa vendar žalostno, in mi si mislimo pri tem — svojo!

Nova vrst „viržink“ S 1. marcom 1897. pridejo v splošno razprodajo nove „viržinke“, katere se bodo zvale „Viržinke Brazil“. Dolge bodo 14½ cm. ter bodo napravljene iz tabaka „kuba“. Torej bode tudi ukus novih viržink sličan ukusu smotk „kuba“. Koliko pa bodo stale „viržinke brazil“, tega c. kr. tobaćna režija ni še objavila.

Prodaja specialitetnih zavirkov v gostilnah in kavarnah. Finanćno ministerstvo je dovolilo, da se od 1. decembra t. l. naprej smejo po kavarnah in gostilnah — proti posebni licenci — prodajati specialitetne cigarete: „Club“, „La fleur“ in „Jaká“ po 3 nć., egipćanski zavirki I. vrsti po 5 nć., II. vrsti po 3½ in III. po 2½ nć. komad. Pozneje bode brzćkone dovoljeno tudi prodajanje pristnih turških in egipćanskih cigaret.

Novi mitropolit bosanski. Sarajevski službeni list javlja, da je mitropolit v Tuzli Nikola Mandić imenovan mitropolitom za Bosno in Hercegovino.

Vrnena „milenijska“ odlikovanja. Arhitekt in profesor na budimpeštanski politehnik, Viktor Czigler, vrnil je ravnateljstvu milenijske razstave dostavljeno mu srebrno državno kolajno. Istotako je tudi več drugih razstavljavcev povrnilo podeljena jim odlikovanja z opomnjo, da se je o razdeljevanju odlikovanj in priznanj postopalo zeló strankarsko.

Za vsprejem kralja Aleksandra v Rimu. Iz

Rima javljajo, da tamošnji municipij nameruje prrediti srbskemu kralju slovesen vsprejem na Kapitulu, razstavni palači pa, velik koncert njemu na čast. V gledališču Constanzi bode gala-predstava.

Iz Li-Hung-Ćangovega dnevnika. Danes podajamo svojim čitateljem popis parlamenta, ali kakor ga imenuje kitajski podkralj, prostor, v katerem se vadijo v krićanju za stavo. „Danes sem prisostvoval“, piše Li-Hung Ćang, zelo zanimivi zabavi katero bi najlojže imenoval krićanje za stavo. To se uprizorja na nastopni naćin: V veliki dvorani sedi kakih sto moć, ki se zabavajo kolikor možno prijetno. Hipoma vstane jeden iz njihove srede in jame krićati. Takoj se zbere okrog njega dvanajstoria krepkogrlih tovarišev in ga skušajo prevpiti. To zanimivo zabavo spremlja gospod na vzišćenem mestu z neprestanim zvonjenjem. Ko je postal krićač dovolj hripav,jenja krićati in tovariši mu več ali manj ploskajo, kakor si je zaslužil. Mej tem se je vzdignil že nekdo drugi, da prićne znova krasno igro. Mnogoštevilni poslušalci na galeriji s paznim očesom slede posamnim igralcem, todá služabniki jih spode takoj z galerije, ako hoćejo ploskati temu ali onemu krićaču. — Vse to se imenuje v evropskih jezikih — parlament.“

Po „Slov.“

Ruska obsodba srbske politike. Polaslužbeni ruski list „Peterburgskija Vjedomosti“ je bil v Belemgradu zaplenjen zaradi članka, naperjenega proti naprednjaški vladi, kateri očita, da vodi protinarodno in protislovansko politiko. Ta Peterburški list posebno očita srbski vladi popotovanje kralja na Dunaj, dočim je bil toliko krat odložen pet v Sredec in na Cetinje. Ta politika, zaključuje „P. Vj.“, vodi Srbijo in dinastijo do propasti.

Londonška policija. V Londonu je 15.271 policijskih stražarjev, a navzlic temu se je dogodilo minolega leta 20.024 hudodelstev, med temi 18 umorov in 37 ubojstev. — Zanimivo je poročilo o izgubljenih predmetih, kajti isto osvetljuje pozabljenost ljudi in — poštenost kočijažev: fjaķerjev in omnibusov. Le-ti so lani izročili okolu 30.000 predmetov, pozabljenih v vozeh. Človek ne bi niti mislil, kaj ljudje vse pozablajo v kočijah; našli so se: bicikli, perspektiv, šivalni stroj, maćka, kanalćek, elektrićna baterija, moćgani konja v špirtu in drugo. Najveće številu dosežajo pozabljene palice in dežniki. Lani jih je bilo 15.626.

Novi perzijski šah se v marsićem razlikuje od svojega prednika. On ne mara v Evropo in niti ne misli na draga potovanja. Zato se ne izpolni žela Francozov, da bi došel obiskat svetovno razstavo leta 1900. — Novi šah je odpravil že preko 8000 nepotrebnih uradniških služeb. Celó službo vojnega ministra je odpravil, ker je sam prevzel ta posel. O njegovi varćnosti najbolj govori dejstvo, da upotrebljova — za orijentalnega potentata zares le nezatno svoto — 30.000 gold. na leto, dočim je njegov prednik trošil 2 milijona na leto.

Pozor! Opozarjamo naše čitatelje na oglas „Mejnarodni panorama“ na četrti strani. — Serija zanimiva.

Kuźne bolezni v tržaški občini. V tednu od 7. do 14. t. m. je bilo prijavljenih v podroćju tržaške mestne občine: 1 slučaj kćozic, 7 sl. ošpic, 7 sl. škriatice, 35 sl. dávice in 4 sl. legárjeve mrzlice. Umrli ste 2 osebi za škriatico, 5 za dávico in 1 za legárjevo mrzlico.

Loterijske številke, izrebane dne 14. t. m.:
Dunaj 24, 59, 72, 52, 31.
Gradec 12, 23, 73, 54, 85.

Koledar. Danes (17.): Gregorij, škof; Viktorija, mućenica. — Juti (18.): Odon, opat; Evgen, spozn. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 7. uri 5 min., zatoni ob 4. uri 24 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 8 stop., ob 2 pop. 11 stop. C.

Naš literarni boj.

Druga razprava, došla nam zoper novo „šolo“ v našem leposlovju, ozirćma v obrambo pisateljice, gospe **Pavline Pakovke**, slove:

Manevri naše nove literarne šole.

I.

Pisatelj „karikatur“ je na enkrat zašel mej kritike; kajti, da je ona „slikarica“ s kritikom „dušnih borb“ jednaka oseba, o tem bi bila škoda

besedovati. Kako on smatra svojo kritično nalogo, o tem jasno poučuje ona kritika. Mej tem, ko po vsem izobraženem svetu vlada načelo: „sine ira et studio“ (brez sovraštva in pristranosti), drži se kritik „dušnih borb“ gesla: „Tudi nekoliko sovraštva in zvižaje ne škodi“. Kajti papir je voljen in s črnolom se dá tudi mazariti, samo da se doseže namen. Saj občinstvo, tako računski pisatelj ene kritike, je slepo in vredno svojih literarnih kritikastrov. Vendar pa jaz upam, da še zdravi razum in nepopačeni čut nista izginila iz slovenskega občinstva. S te nadejo hočem potrošiti nekoliko časa, da g. kritiku pogledam bliže pod prste.

Prašajmo se, odkod ta najnovejša gonjba na pisateljico Pavlino Pajkovo, in kam je ona naperjena? Tega ni težko uganiti. Da si pisateljica „novim bogovom“, za koje se smatrajo oni, nikakor ni delala, niti zdaj ne dela napotij, ker se niti ne meni za nje, vendar so jeli ti podkopavati njeno čast in njene zasluge. — Čemu neki? — Gotovo ne brez namena. Ta namen pa je pri poznavanju okolščin očividni in jasni: njeni idealno-realistični spisi, do kakoršnih se oni povzdigniti ne morejo, so jim pred vsem drugim na poti! Ker sami nimajo idej niti nadarjenosti niti resne volje, učititi se, kaj in kako treba pisati, a vendar hoté biti čislani, zato izkušajo ponižati jo, da bi na njene stroške sebe povišali. Odtod ono preočito sovraštvo, katero imajo do nje in njenih spisov. Razven tega pa je temu še drug vzrok, bolj vnanji, in ta je, kar pisatelj kritike najbolje sam vé: ker pisateljica stoji moralno tako visoko, da se nikoli ne uda takozvani „novi“, naravnost rekoč nečisti literarni sméri, katero hoté spraviti na vrh ti „novo-strujarji“. Sicer pak o tem še pozneje.

Da se še bolje spoznajo vzroki tega sovraštva, pretehtajmo razloge, na katere se sklicuje kritikaster!

Prvi je na videz čuden: ker se tem junakom zdi naša pisateljica „preplodna“ duševnih proizvodov. Ne verjamem, da-li so pridevki, s kojimi jo kritik počaščuje, resnobni; on jo imenuje „neumerno“, „nenavadno plodovito“, „čudno marljivo“. Menda le hoče s tem reči: „Pisateljica kakor ženska ne bi smela pisati več, nego kolikor zadostuje nam kritikastrom! V resnici pa je stvar vsa drugačna in sicer ta-le: ko bi se bila pisateljica zanašala na hvalo in spodbujajo svojih rojakov, gotovo ne bi bila toliko marljiva. Kajti slovensko pisateljstvo je malo vabljivo, trnjevo pot. Še manj pa bi bila pisala, ko bi se bila ozirala na podle in nizke napade, ki se prihajali nanjo od popolnoma nepoklicanih in nezrelih ljudi, katerih prva dolžnost bi bila: biti pestovanimi in kritikovanimi, ne samim kritikovati. Ker se pak pisateljica ni ozirala ne na levo ne na desno, nego je poslušala samo in jedino svoj notranji čut in glas, zato je delovala naprej. Ta glas pa jej je dejal in velel, resno poslušati ga s trdim prepričanjem, da česar je pisateljica duša polna, to mora najti pot do srca, mora biti resnično ter prodere preje ali sleje navzlic vsemu kritikovanju. In to je bil oni neprisiljeni, notranji ogenj, kateri mora ogrevati in navduševati vsakega pravega umetnika, da daje svojim idejam oblike. Kdor ima ta ogenj v sebi, ne miruje; kdor brez onega notranjega prepričanja piše ali deluje na katerem si bodi polji umetnosti, ta ni umetnik, ta je k večjemu dninar, težak ali pa šušmar. Ta ogenj umetniški v pisateljici udušiti, splašiti pisateljico, ker ni bilo moči dobiti jo na svojo stran, odtod vsa jezica kritikastrov in karikaturista na njo. Ker je ta dobil o svojem času kratko, a določno košarico, ker se pisateljica Pavlina Pajkova nikoli ne poniža tako globoko da bi stopila v kolo „naturalistov“, ali s kakimi imeni koli se še ti pisarji našemavajo, odtod ta lov in to podlo obiranje nje osebe in nje spisov. Odtod se je tudi izcimila kritika „dušnih borb“. — Sicer pa v kratkem več o tem. Dr. Janko Pajk.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Gorica 16. Deželni glavar grof Fran Coronini potrdil je konsorcij za zgradbo vipavske železnice, kakor je bil izvoljen od vipavskih županov na shodu pri Rebku Razun tega je podpisal 2000 gld. garancije, katero zahteva vlada od udeležencev vipavske doline. Vsled tega od-

stopila sta podjetnika Dressi in Antonelli od izdelovanja podrobnega načrta. Konsorcij Mullitich in drugovi je torej pogorel. Slava nasima nemurnima poslancema Alfredu grafu Ceroniniju in dr. Gregorčiču.

Dunaj 15. Kraljeva dvojica grška je odpotovala danes v Atene.

Belgrad 15. Vlada je dovolila 50.000 frankov v podporo poškodovanim po povodnji. Pod predsedništvom mitropolita Mibaela se je zasnova odbor za nabiranje milodarov.

Madrid 15. Orožniki so našli v San Felino (Barcelona) 400 kilgr. dinamita, 100 patronov, 200 kilgr. smodnika za topove in 3000 kapsul.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen — — — — — ršenica za spomlad 1896 5.31 do 5.33 Oves za spomlad 6.03—6.05. Rž za spomlad 7.00—7.02. Koruza za maj-juni 1897. 4.20-4.21 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.22 od 79 kil. 8.30—8.32 od 80 kil. f. 8.35—8.40 od 81. kil. f. 8.45 8.50 od 82 kil. for. 8.55 8.60. Ječmen 6.10—8.00 pros 5.15—5.20.

Pšenica: Dobre ponudbe, živahno povpraševanje. Predaja 85.000 met. stot. 5 nš. dražje. Rž 5 novč. višje. Vreme: oblačno.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.40, november-december 12.42

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev prosej f. 83.75 34— Concasse 85.25—85.50 Četvorni 36— — — — — V glavah sodih 37.50—

Havra. Kava Santos good average za november 63.— za mare 63.75.

Hamburg. Santos good average za november — — — za dec. 52.25. za mare 1897. f. 52.75, za juli 53.25.

Dunajska borza 16. novembra 1896

	predvčeraj	danes
Drjavni delj v papirju	101.25	101.85
„ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	122.45	122.50
„ „ v kronah	101.10	101.10
Kreditne akcije	864.—	868.50
London 10 Let.	119.90	119.95
Napoleoni	9.58 1/2	9.58 1/2
20 mark	11.76	11.76
100 Italj. lir	44.50	44.70

Tržne cene

(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

Pišol:	Koks	Cena	od for.	do for.
Mandoloni	100 K.	11.—	11.25	
svetlorudeči	„	9.75	10.—	
temnorudeči	„	—	—	
kanarček	„	—	—	
bohinjski	„	10.25	10.50	
beli veliki	„	—	—	
mali	„	9.—	9.50	
zeleni, dolgi	„	9.50	10.—	
okrogli	„	9.—	9.25	
mešani hrvaški	„	7.25	7.50	
štajerski	„	—	—	
Maslo fino štajersko	„	65.—	70.—	
Ječmen št. 10	„	8.75	9.—	
9	„	9.75	12.—	
8	„	11.50	11.75	
Zelje kranjsko	„	5.50	6.—	
Bepa	„	—	—	
Krompir	„	2.25	2.50	
Proso kranjsko	„	8.—	8.25	
Leča, kranjska	„	—	—	
spah ogerski	„	62.—	64.—	
Mast	„	52.—	53.—	
Kava Mocca	„	165.—	166.—	
Ceylon Plant. fina	„	172.—	173.—	
Peri	„	182.—	184.—	
Java Malang	„	147.—	149.—	
Portorico	100 K.	165.—	167.—	
Guatemala	„	146.—	147.—	
San Domingo	„	154.—	155.—	
Malabar Plant	„	—	—	
nativo	„	—	—	
Laguayra Plant	„	—	—	
nativo	„	—	—	
Santos fini	„	120.—	124.—	
srednje fini	„	118.—	120.—	
srednji	„	112.—	114.—	
ordinar	„	106.—	108.—	
Rio oprani	„	—	—	
najfiniji	„	122.—	128.—	
srednji	„	110.—	114.—	
Sladkor Centrifugal I. vrste	„	34.50	—	
Concasse	„	35.50	—	
v glavah	„	37.25	—	
razkosani	„	36.—	—	
Riž italijanski fini	„	26.—	26.50	
srednji	„	24.50	25.—	
Japan fini AAA	„	18.25	—	
srednji	„	17.—	—	
Raugoon extra	„	13.50	14.—	
I.	„	11.—	11.50	
II.	„	10.25	10.50	
Petrolej ruski v sodih	„	19.75	—	
v zabojih od 29 kil.	„	6.15	—	
Olje italijansko najfinejši	„	62.—	64.—	
srednjejšo	„	57.—	59.—	
bombažno, amerik.	„	31.—	32.—	
dalmatinsko	„	31.—	32.—	
Limoni Mesinski	„	4.—	5.—	
Pomarance	zaboj	3.—	5.—	
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	—	—	
Bari	„	60.—	62.—	
Pinjoli	„	87.—	89.—	
Bošidli Dalmatinski novi	„	7.—	7.25	
Pulješki	„	5.—	5.25	
Sloške Pulješke	„	12.—	12.25	
Grške v venci,	„	12.—	12.25	
Sultanine	„	46.—	54.—	
Vamperli	„	27.—	28.—	
Olb. be	„	—	—	
Polenovke srednje velikosti	„	48.—	49.—	
velike	„	47.—	48.—	
male	„	48.—	49.—	
Slaniki v velikih sodih	„	13.—	—	
1/2	„	—	—	
Žveplo	„	—	—	

ŽELEZNISKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlak ob praznikih:
2.20 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljano,
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divačo.

b) **Južna železnica** (Postaja južna železnice.)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštini vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormina.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštini vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürrzuschlaga.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina,
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštini vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštini vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine;—
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Tedenaki vlak:
ODHOD:
7.50 pop. (sreda) ekspres v Ostende.
DOHOD:
9.— predp. (sreda) ekspres iz Ostende.

Iščem popolnoma izurjenega trgovskega pomočnika za prodajalnico z mešanim blagom brez manufakture.

A. Casagrande
v Ajdovščini.

Pisarja

(mladega) išče odvetnik dr. Mihael Truden v Trstu, Piazza Ponterosso št. 1, I. nadstr. Slovenščina in primerna pisava prva pogoja.

Koncipijenta

vsprejme takoj dr. Gustav Gregorin via Molin piccolo šte. 3. Plača po dogovoru.

Služba telovadnega učitelja

je razpisana v „Tržaškem Sokolu“. Natančneje je poizvedeti od staroste društva.

Več vagonov
krompirja „hrastovec“
je na prodaj pri
Alojziju Domicelju
v Zagorji pri St. Petru.

Borzni trg št. 14
Sedanja razstava:
Neapej,
vezno in Pompeji
z novimi izkopavanji.
Jako zanimivo
Ustopenina
20 novč. otroci
10 nov.

Zdravljenje krvi

Čaj „Ysoderni ovet“ (Milleflori). Čisti kri ter je izvestno sredstvo proti onim slučajem, če pače v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. J eden omet za ozdravljanje, stoji 50 nš, ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.